План рада на наставном предмету
Назив предмета : **Основи еколошке безбедности**

Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број кредита	Фонд часова
	Обавезни	**I**	**7**	**45+15**

Циљеви предмета	Стицање знања о основама еколошке безбедности при чему се еколошким проблемима додаје димензија безбедности и обрнуто, те се животна средина налази у опсегу безбедносних питања. Увођење студената у теоријске приступе концепту еколошке безбедности и систем еколошке безбедности. Крајњи циљ изучавања овог предмета јесте схватање еколошке безбедности као заштите животне средине и виталних интереса појединца, друштва и природе од негативних облика угрожавања који нарушавају стање „одрживе равнотеже“.
Исход изучавања	Оспособљеност студената за повезивање еколошких проблема и безбедности као и идентификовање и препознавање основних облика угрожавања еколошке безбедности. Упознавање са правним актима у овој области, еколошким криминалитетом и основним субјектима система еколошке безбедности. Разумевање корелације концепта одрживог развоја и еколошке безбедности, а затим и разумевање потребе за образовањем у области еколошке безбедности.
Садржај и структура предмета	Теоријска настава 1) Различити теоријски приступи и схватања еколошке безбедности (еколошка безбедност и људска безбедност, секуритизација животне средине); 2) Основни појмови еколошке безбедности: екологија (историјски развој еколошке мисли), безбедност (од националне ка еколошкој безбедности), животна средина; 3) Основне компоненте животне средине као објект угрожавања еколошке безбедности (хидросфера, атмосфера, педосфера и биодиверзитет); 4) Еколошка правда и еколошка неправда; 5) Правна регулатива из области еколошке безбедности, међународно-правни аспект заштите животне средине, правна регулатива заштите животне средине у Републици Србији; 6) Еколошки криминалитет и еколошка безбедност, појам, основне карактеристике и узроци; 7)Субјекти еколошке безбедности, конвенционални и неконвенционални; 8) Одрживи развој и еколошка безбедност; 9) Образовање и еколошка безбедност.

П Р Е Д А В А Њ А		
недеља	Тематска јединица	број часова
I	Упознавање студената са садржајем наставног предмета Основи еколошке безбедности, њиховим предиспитним и испитним обавезама, као и начином бодовања.	3
II	Основни појмови еколошке безбедности: екологија, безбедност (од националне ка еколошкој безбедности), животна средина.	3
III	Различити теоријски приступи и схватања еколошке безбедности (еколошка безбедност и људска безбедност, секуритизација животне средине).	3
IV	Основне компоненте животне средине као објект угрожавања еколошке безбедности; Еколошка правда и еколошка неправда.	3
V	Хидросфера и угрожавање хидросфере, значај воде, заштита воде.	3
VI	Атмосфера и угрожавање атмосфере (ефекат гасова стаклене баште; нарушавање озонског омотача; киселе кише и сушење шума), заштита ваздуха.	3
VII	Педосфера и угрожавање педосфере, значај и улога, дефорестација и дезертификација, заштита земљишта.	3
VIII	Биодиверзитет- појам, значај, угрожавање, заштита.	3
IX	Колоквијум I	3
X	Правна регулатива из области еколошке безбедности, међународно-правни аспект заштите животне средине, правна регулатива заштите животне средине у Републици Србији	3
XI	Еколошки криминалитет и еколошка безбедност, појам, основне карактеристике и узроци.	3
XII	Субјекти еколошке безбедности, конвенционални и неконвенционални.	3
XIII	Одрживи развој и еколошка безбедност, димензије одрживог развоја и индикатори одрживог развоја.	3
XIV	Образовање и еколошка безбедност	3
XV	Други колоквијум	3

В Е Ж Б Е		
недеља	Тематска јединица	број часова
I	Увођење у предмет Основи еколошке безбедности;	1
II	Историјски развој еколошке мисли	1
III	Дискусија о вези између животне средине и безбедности	1
IV	Еколошка (не) правда у Републицви Србији – примери и дискусија	1
V	Мере заштите вода од загађења	1
VI	Мере заштите ваздуха од загађења	1
VII	NIMBY – синдром и депоније	1
VIII	HIPPO и биодиверзитет, дискусија о главним узроцима нарушавања биодиверзитета	1
IX	Припрема за колоквијум	1
X	Нормативно правна регулатива – „Зелени пакет“	1

XI	Еколошки криминалитет у Републици Србији – примери и дискусија	1
XII	Активности и надлежности субјеката еколошке безбедности у Републици Србији	1
XIII	Одрживи развој у Републици Србији – могућности и изазови	1
XIV	Потреба за еколошким образовањем - дискусија	1
XV	Припрема за колоквијум	1

Облици извођења наставе	Предавања, вежбе, консултације	
Начин оцењивања на предмету	**предиспитне обавезе**: 40 поена (активност током наставе до 10, колоквијуми до 2*15) **испит**: до 60 поена;	
Литература	обавезна	Гаћеша, Д. (2018). *Еколошка безбједност*. Бања Лука: Факултет за безбједност и заштиту. Љуштина, А. (2012). *Еколошка безбедност*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
	допунска	Радовић, В. (2013). *Безбедност животне средине – еволуција и савремени приступи*. Сремска Каменица: Универзитет EDUCONS Факултет за примењену безбедност. Тодоровић, З. (2009). *Институције еколошке безбедности.* Београд: Задужбина Андрејевић Павловић, Н., Радовић, И. (2014) *Основи екологије.* Бања Лука: Природно математички факултет, Универзитета у Бањој Луци
Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	**др Јасмина Гачић, ванредни професор** E-mail: jasminagacic@fb.bg.ac.rs **Др Дејана Јовановић Поповић, редовни професор** E-mail: dejana_kastor@yahoo.com **мс Јелена Ћесаревић, асистент** E-mail: cesarevicjelena@gmail.com	

Испитна питања

1. Основни појмови еколошке безбедности: екологија, безбедност, животна средина
2. Дефинисање еколошке безбедности

3. Теоријски приступи и схватања еколошке безбедности – веза између безбедности и животне средине
4. Еколошка безбедност и људска безбедност
5. Секуритизација животне средине
6. Еколошки отисак
7. Еколошка правда и еколошка неправда
8. Еколошка правда у Републици Србији
9. Организације које се баве еколошком безбедношћу
10. Основне компоненте животне средине као објект угрожавања еколошке безбедности
11. Хидросфера – појам и значај
12. Основни облици угрожавања хидросфере
13. Заштита и очување хидросфере
14. Атмосфера – појам и значај
15. Основни облици угрожавања атмосфере
16. Ефекат гасова стаклене баште
17. Нарушавање озонског омотача
18. Киселе кише
19. Заштита и очување атмосфере
20. Педосфера – појам и значај
21. Основни облици угрожавања педосфере - дефорестација и дезертификација
22. Отпад и депоније
23. NIMBY - синдром
24. Заштита и очување педосфере
25. Биодиверзитет- појам и значај
26. Угрожавање биодиверзитета
27. Заштита и очување биодиверзитета - HIPPO
28. Међународно-правни аспект заштите животне средине
29. Правна регулатива заштите животне средине у Републици Србији
30. Еколошка безбедност и еколошки криминалитет
31. Основне карактеристике еколошког криминалитета
32. Еколошки криминалитет у Републици Србији
33. Субјекти еколошке безбедности
34. Конвенционални субјекти еколошке безбедности
35. Неконвенционални субјекти еколошке безбедности
36. Одрживи развој и еколошка безбедност
37. Димензије одрживог развоја
38. Индикатори одрживог развоја
39. Одрживи развој у Републици Србији
40. Образовање и еколошка безбедност